

Vízi évfordulók 2021-ben

Kivonat a <http://vpf.vizugy.hu/reg/ovf/doc/2021%20vizi%20evfordulok.pdf> -ből

225 éve

1796. augusztus 8.

Mezőtúron gyűlést tartottak a Berettyó árvizei által sújtott érdekelt megyék képviselői, ahol Gaszner Lőrinc, Bihar vármegye mérnökének szabályozási tervét vitatták meg. Mivel a résztvevők nem tudtak abban megegyezni, hogy valóban a Berettyó, vagy esetleg más folyókból származó árvizek okozzák a legfőbb gondot, s ennek megfelelően nem kívántak bizonytalan eredményt hozó munkák költségeihez hozzájárulni, a bemutatott terveket elvetették.

150 éve

1871. június 10.

Megjelent a vízszabályozó társulatok szervezetével is foglalkozó 1871:XXXIX. törvénycikk. A jogszabály 23. szakasza először próbálta szabályozni az ármentesítések következtében jelentkező belvízelhárítási feladatokat. A törvény ugyanakkor a társulatok megalakításának elősegítésére a szabályozási tervek elkészítését előleggel is támogathatta. Ezt a lehetőséget később a vízjogi törvény eltörölte.

1871. június 10.

Megjelent a gátrendőrségről szóló 1871:XL. törvénycikk, amely többek között átfogó módon rendelkezett a gátörök alkalmazásáról, árvédelmi tartalékalap létesítéséről és a gátvédelmi szabályok kidolgozásáról és az árvizek elleni védekezés további kérdéseiről.

1871. szeptember

Az alacsony dunai vízállást kihasználva megkezdték a Soroksári Duna-ág elzárására szolgáló Gubacsi-gát építését. Még ugyanebben az évben Reitter Ferenc tervei alapján, Bodoky Lajos irányításával kiépültek a rakpartok Pesten a Margit hídtól a Rudas fürdőig. A budai és pesti oldalon, valamint a Margitszigeten épített párhuzamművek rögzítették a partokat. Párhuzammű épült a mederben a mai Gellért tértől a Kondorosi útig, ezzel a Lágymányoson felére csökkent a Duna szélessége, s eltűntek a zátonyok is.

1871.

A kiegyezés után létrejött folyammérnökségeket folyószakaszokra osztottan folyammérnöki hivatalokká szervezték át. Munkájukat kezdetben általános szabályok nem határolták körül. Első teendőik közé tartozott a vízrajzi feladatok ellátása, a hajóutak ellenőrzése.

125 éve

1896. május

Nagyváradon megjelent a Gallacz János (1849–1901) középítészeti kerületi felügyelő által szerkesztett *"Monografia a Körös–Berettyó völgy ármentesítéséről és ezen völgyben alakult vízrendező társulatokról"* című, máig forrásértékű kétkötetes munka. Az említett munka mellett a magyar honfoglalás tiszteletére számos vízitársulat adta közre könyv alakban megalakulásának és működésének történetét.

1896. október 31.

A Fehér-Körösön, Gyula mellett –nem egészen két hónap alatt –megépült az Alsó Fehér-Körösi Ármentesítő Társulat Poirée-rendszerű túsógátja (tápszilippel és csatornával együtt), amely duzzasztásával lehetővé tette a városon, valamint Békésen és Békéscsabán keresztül folyó egykori Fehér-Körös (mai nevén az Élővíz-csatorna) friss vízzel való ellátását öntözési, ipari, stb. célokra. A túsógát terveit a gyulai folyammérnöki hivatal készítette Gallacz János irányításával, a kivitelező vállalkozó pedig Melocco Leonárd volt. A túsógátat több mint száz esztendő múltán lebontották, s helyébe 1998-ban egy korszerűbb tömlősgát épült.

1896. november 10.

Befejeződött a Felső-Duna szabályozása. Az 1885:VIII. tc. rendelkezéseinek megfelelően, Bodoky Lajos, majd Dolecskó Mihály tervei alapján, Fekete Zsigmond felügyelete mellett 1886-ban kezdték meg a munkálatokat. A Felső-Duna hajózhatósága érdekében a mellékágakat elzárták és a folyó kanyarulatait átvágták. A Mosoni-Dunára pedig Rajkánál zsilipet építettek, ami nemcsak a hajózást, hanem a Mosoni-síkság és a Szigetköz árvédelmét is szolgálta. A kivitelezés irányítója Keczkés Sándor főmérnök volt.

75 éve

1946. július 17.

Az FM 95200/1946.sz. rendelete a víztársulatok önkormányzatának felfüggesztését és a miniszteri biztosok megbízatását egy évvel meghosszabbította.

50 éve

1971.

Mintegy 1 hektáros területen a szarvasi Öntözési Kutatóintézet (a mai NAIK ÖVKI) Liziméter Telepet létesített. A telep öt blokkból épült fel, egy blokkhoz 64 db liziméter edény tartozott, összesen tehát 320 edény mérési eredményeit dolgozhatták fel.